

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A APEI

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

Politici, legislație și finanțare cu impact asupra sectorului apei

Ediție săptămânală · Nr. 07 / 2026 · actualizat 23.07.2026

Interval: 17 – 23 iulie 2026

Găsiți mai jos o sinteză a celor mai relevante evoluții din intervalul 17 – 23 iulie 2026 pe politici publice, legislație și finanțare cu impact asupra sectorului apei. Pentru fiecare temă sunt indicate sursele oficiale, în vederea aprofundării.

PE SCURT ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

- **Termenul CER de 17 iulie s-a împlinit.** CNCPIC trebuia să finalizeze identificarea entităților critice, inclusiv apă potabilă și ape uzate.
- **Evaluarea Directivei Nitrați** — prima evaluare completă de la 1991 — a fost publicată de Comisie (15 iulie) și transmisă delegațiilor din Consiliu (20 iulie). **Mesajul-cheie pentru operatori: reducerea fosforului din bazinul Dunării este atribuită în principal investițiilor în stațiile de epurare, iar azotul rămâne preponderent de origine agricolă difuză.** România apare ca exemplu de progres.
- **DNSC a lansat consultarea pe noua Strategie națională de securitate cibernetică** (16 iulie), cu termen 31 iulie 2026 — fereastră de contribuție pentru operatorii vizați de NIS2.
- **Fondul pentru Modernizare — ghiduri actualizate pentru energie solară cu stocare** destinate entităților publice (anunț Ministerul Energiei, 23 iunie 2026). Relevant pentru nexul apă–energie și pentru reducerea costurilor de operare; de analizat opțiunea depunerii de către autoritatea locală, pentru operatorul regional.
- **Instituțiile europene în reces:** Parlamentul European a intrat în vacanța de vară după plenara din 6–9 iulie.

RADAR DE TERMENE

Termen	Temă	Obligație / cine
24 iul. 2026	Ghiduri CS3D/CSDDD (init. 14445)	Termen consultare publică (input) — Comisia / Have Your Say
31 iul. 2026	Strategia națională de securitate cibernetică	Termen chestionar de consultare (input) — DNSC
2 aug. 2026	Strategia C&I Ocean și Apă (init. 16276)	Termen „calls for evidence” (input) — Comisia / Have Your Say
11 aug. 2026	Al 10-lea Raport privind coeziunea (init. 18600)	Termen consultare publică — ARA a depus document de poziție
31 aug. 2026	PNRR — jaloane și ținte	Termen de îndeplinire a tuturor jaloanelor și țăintelor
Finalul 2026	Acord politic pe CFM 2028–2034	Ținta președinției irlandeze
2027	Adoptarea actelor legislative CFM	Condiție pentru continuitatea finanțării din 2028

1. LEGISLAȚIE NAȚIONALĂ

Termenul de identificare a entităților critice s-a împlinit la 17 iulie

Surse: Legea nr. 294/2024 · Decizia prim-ministrului nr. 224/22.06.2026 (M. Of. nr. 511/2026) · CNCPIC.

Termenul până la care CNCPIC trebuia să finalizeze identificarea entităților critice — inclusiv în sectoarele apă potabilă și ape uzate — s-a împlinit la 17 iulie 2026. Pasul fusese deblocat de Decizia prim-ministrului nr. 224/2026, care a fixat pragurile pentru cele șase criterii specifice, în temeiul art. 7 alin. (5) din Legea nr. 294/2024.

Identificările se notifică individual fiecărei entități, nu prin publicarea unei liste. Operatorii care primesc notificarea într-un termen de **9 luni** prevăzut la art. 12 pentru realizarea evaluării proprii de risc.

Decalajul de implementare persistă. Cele două ordine prevăzute de art. 1 alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 294/2024 — ordinul de stabilire a obligațiilor de reziliență ale entităților critice și ordinul privind normele de supraveghere și de asigurare a respectării legii, aprobate conform art. 1 alin. (6) prin ordine ale conducătorului Autorității Competente Sectoriale (MMAP / MDLPA) — nu au fost emise la data redactării. Acestea urmează să fixeze cadrul concret de obligații pentru operatorii desemnați.

→ **Relevanță pentru operatori:** operatorii notificați ar trebui să demareze evaluarea de risc fără a aștepta ordinele ACS, întrucât termenul de 9 luni curge de la notificare, nu de la publicarea normelor. ARA urmărește emiterea celor două ordine și va informa membrii de îndată.

DNSC — consultare pe noua Strategie națională de securitate cibernetică

Sursă: *Directoratul Național de Securitate Cibernetică (16.07.2026).*

DNSC a demarat, la 16 iulie 2026, procesul de consultare pentru elaborarea noii Strategii naționale de securitate cibernetică, punând la dispoziția publicului un chestionar prin care persoanele și organizațiile interesate pot transmite contribuții. **Termenul-limită este 31 iulie 2026.** Consultarea se adresează, între altele, entităților vizate de cadrul NIS2, asociațiilor profesionale și mediului de specialitate.

→ **Relevanță pentru operatori:** Consultarea este o fereastră utilă pentru a semnală nevoia de convergență procedurală între cele două regimuri (evaluări de risc, notificări de incidente, supraveghere), astfel încât operatorii să nu suporte obligații paralele redundante. ARA poate agrega contribuțiile membrilor interesați.

2. LEGISLAȚIE & POLITICI UE

Evaluarea Directivei Nitrați — prima de la 1991. Mesaj favorabil pentru operatorii de apă

Surse: *Comisia Europeană — DG Mediu, IP/26/1594 (15.07.2026) · SWD(2026) 234 final și SWD(2026) 235 final · Consiliul UE — ST-12023-2026 (înregistrat 16.07.2026; Anexa XIV transmisă delegațiilor la 20.07.2026).*

La 15 iulie 2026, Comisia Europeană a publicat **prima evaluare completă a Directivei Nitrați (91/676/CEE)**, acoperind peste trei decenii de implementare. Evaluarea analizează directiva după criteriile de eficacitate, eficiență, relevanță, coerență și valoare adăugată europeană. Concluzia generală: normele rămân **efective și relevante**, dar există spațiu pentru o implementare mai inteligentă și pentru simplificare administrativă. Publicarea este însoțită de rapoartele de țară pentru perioada 2020–2023, cu recomandări adresate statelor membre.

La 20 iulie, Secretariatul General al Consiliului a transmis delegațiilor **Anexa XIV** la evaluare (SWD(2026) 234 final, Partea 6/11), consacrată rolului Directivei Nitrați în reducerea concentrațiilor de nitrați în statele membre. Documentul **nu instituie obligații noi**; scopul său este probatoriu — demonstrează, prin studii de caz, că măsurile agricole au produs rezultate măsurabile.

Ce arată cele opt studii de caz (Danemarca, Franța, Țările de Jos, Austria, România, Slovacia, bazinul Dunării):

- măsurile agricole reduc concentrațiile de nitrați, însă efectele devin vizibile adesea după 5–30 de ani;
- reducerea poluării de origine agricolă este mai lentă decât cea provenită din apele uzate;
- cele mai bune rezultate apar acolo unde Directiva Nitrați și Directiva privind epurarea apelor uzate urbane sunt aplicate simultan;
- în unele state s-a observat, în ultimii ani, o stagnare sau chiar o ușoară creștere a concentrațiilor — semn că sunt necesare măsuri agricole suplimentare.

România — exemplu de progres (studiul de caz nr. 6). Comisia constată că, între 2008 și 2023, concentrațiile de nitrați au scăzut atât în apele de suprafață, cât și în cele subterane, reducerea fiind vizibilă mai ales în zonele cu valorile cele mai ridicate. După o perioadă de creștere (2008–2012/2014), tendința este clar descrescătoare; și punctele de monitorizare cu valori medii au înregistrat îmbunătățiri, în timp ce zonele deja curate au rămas stabile. Este unul dintre puținele pasaje în care România este prezentată explicit ca exemplu pozitiv.

Bazinul Dunării — validarea investițiilor în epurare (studiul de caz nr. 8, perioada 1996–2021). Comisia atribuie reducerea fosforului în principal modernizării stațiilor de epurare, reducerii evacuărilor punctiforme și restricțiilor privind

fosfații din detergenți. Reducerile de azot există, dar sunt mai lente, întrucât provin în mare parte din surse agricole difuze. Cele două directive sunt complementare și trebuie aplicate împreună.

Cinci implicații directe pentru operatori

- **Validare tehnică a investițiilor realizate.** Documentul confirmă, cu date, că investițiile operatorilor în colectarea și epurarea apelor uzate din ultimele două decenii au produs efecte măsurabile asupra calității corpurilor de apă.
- **Operatorii nu mai sunt principala sursă de azot.** Fosforul din apele uzate a fost redus rapid; nitrății provin în continuare preponderent din agricultură, iar această poluare este difuză și mult mai greu de controlat. Argument util pentru ARA în dialogul cu MMAP, ANAR, Comisia Europeană și autoritățile de management: presiunea din sectorul apei a fost deja redusă semnificativ, iar îmbunătățirile viitoare depind tot mai mult de politicile agricole.
- **Justificarea investițiilor viitoare prin legacy nitrogen.** Efectele asupra calității apei apar cu întârziere din cauza azotului acumulat în sol și în acvifere de-a lungul deceniilor. Rezultă că investițiile nu pot fi evaluate exclusiv după performanța din primii ani și că răspunsul lent al unor corpuri de apă este așteptat — argument relevant în relația cu finanțatorii.
- **Colaborarea cu sectorul agricol devine structurală.** Documentul insistă pe managementul integrat al nutrienților, agricultura de precizie, culturile verzi și restaurarea luncilor inundabile — teme care presupun cooperare între operatori, fermieri, autorități agricole și administrațiile bazinale.
- **Monitorizarea va câștiga în importanță.** Exemplele daneze și olandeze arată că monitorizarea în zona rădăcinilor și în apele subterane puțin adânci permite observarea rapidă a efectelor măsurilor agricole, fără a aștepta răspunsul acviferelor profunde. Model care poate influența viitoarele cerințe europene de monitorizare.

Un element suplimentar, disponibil în dosarul Consiliului: evaluarea constată că integrarea Directivei Nitrăți cu Directiva-cadru Apă este incompletă, existând loc pentru o abordare mai coerentă în pregătirea planurilor naționale, în evaluarea eutrofizării și în monitorizarea și raportarea din cele două directive. Aspect cu impact direct asupra actualizării Planurilor de management bazinal coordonate de ANAR.

→ **Relevantă pentru operatori:** documentul este favorabil operatorilor. Nu introduce obligații noi, ci consolidează poziția potrivit căreia investițiile în colectarea și epurarea apelor uzate au avut un impact major asupra reducerii poluării cu nutrienți. În același timp, arată că etapa următoare de îmbunătățire a calității apelor nu mai poate fi obținută doar prin investiții în infrastructura de apă, ci necesită măsuri suplimentare în agricultură și o cooperare mai strânsă între politicile de mediu și cele agricole.

3. FINANȚĂRI NAȚIONALE

Fondul pentru Modernizare — ghiduri actualizate pentru energie solară cu stocare, pentru entități publice

Sursă: Ministerul Energiei — anunț din 23.06.2026 · Fondul pentru Modernizare, Programul-cheie 1 „Surse regenerabile de energie și stocarea energiei” · energie.gov.ro/category/fondul-pentru-modernizare/program-cheie-1/

Ministerul Energiei a publicat, la 23 iunie 2026, versiunile actualizate ale două ghiduri ale solicitantului destinate entităților publice, finanțate din Fondul pentru Modernizare, în cadrul Programului-cheie 1 — „Surse regenerabile de energie și stocarea energiei”:

- Ghidul solicitantului privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie solară, cu capacități de stocare integrate, pentru autoconsum, pentru entități publice;
- Ghidul solicitantului privind sprijinirea investițiilor în dezvoltarea de noi capacități de stocare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, pentru entități publice.

Ambele instrumente urmăresc creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul propriu al entităților publice și consolidarea capacităților de stocare a energiei electrice. Solicitanții interesați sunt invitați să consulte versiunile actualizate pentru a identifica modificările față de variantele anterioare, înainte de pregătirea și depunerea cererilor de finanțare. Actualizarea este anterioară intervalului acoperit de prezenta ediție; o semnalăm întrucât nu a fost inclusă în edițiile precedente, iar fereastra de pregătire a proiectelor rămâne deschisă.

→ **Relevanță pentru operatori:** Trebuie analizat opțiunea depunerii de proiecte de către autoritatea locală, pentru operatorul regional.

ARA a solicitat Ministerului Energiei lansarea unui apel de stocare dedicat companiilor de apă

Sursă: Adresa ARA nr. 1168 / 17.07.2026 către Ministerul Energiei.

Asociația Română a Apei a transmis Ministerului Energiei, prin adresa nr. 1168 din 17 iulie 2026, o solicitare privind finanțarea unor măsuri de stocare a energiei electrice pentru operatorii de apă. Demersul vizează lansarea unui apel destinat companiilor de apă / societăților comerciale, pentru măsuri exclusive de stocare, însoțit de un calendar estimativ și de indicarea elementelor pe care solicitanții le pot pregăti din timp.

Argumentul central este **obligația de neutralitate energetică** introdusă, pentru prima dată, de Directiva (UE) 2024/3019 privind epurarea apelor uzate urbane. Pentru stațiile de cel puțin 10.000 de locuitori echivalenți, energia din surse regenerabile produsă la nivel național în legătură cu aceste stații trebuie să acopere, ca procent din totalul anual al energiei utilizate:

- 20 % până la 31 decembrie 2030;
- 40 % până la 31 decembrie 2035;
- 70 % până la 31 decembrie 2040;
- 100 % până la 31 decembrie 2045.

Întrucât țintele se ating, ca regulă, prin energie regenerabilă produsă, iar nu achiziționată, operatorii vor trebui să dezvolte capacități proprii de producție — fotovoltaic pe rezervoare și pe suprafețele stațiilor, cogenerare pe biogazul rezultat din fermentarea nămolului, micro-hidro. Aceste surse sunt însă intermitente, în timp ce pomparea și epurarea au un consum continuu, cu vârfuri care nu coincid cu profilul de producție. În lipsa capacităților de stocare, energia produsă local nu poate fi valorificată integral pentru autoconsum, iar țintele nu pot fi atinse în mod realist: stocarea nu este, în cazul operatorilor de apă, o investiție opțională, ci condiția tehnică prin care obligația europeană devine îndeplinibilă. La aceasta se adaugă cerințele de audit și de management energetic din Directiva (UE) 2023/1791 privind eficiența energetică.

Adresa semnalează și limitarea de acces existentă până în prezent pe Programul-cheie 1: componenta de stocare a fost fie rezervată instalațiilor stand-alone, accesibile numai operatorilor economici din domeniul producerii de energie electrică, fie tratată ca element secundar în apelurile de autoconsum pentru sectorul public sau privat. ARA salută punerea în consultare publică a ghidului aferent rundei a II-a a apelului de sprijinire a investițiilor în capacități de producere din surse regenerabile pentru autoconsum, destinat sectorului privat, cu o componentă de stocare de tip „behind-the-meter”, urmând a fi lansat după aprobarea documentelor programatice modificate, și solicită o orientare mai aplicată la situația operatorilor de apă — deținuți de autoritățile publice locale și funcționând în baza regulilor „in-house”, la granița dintre „entitate publică” și „operator economic”.

→ **Relevanță pentru operatori:** demersul urmărește deschiderea unei linii de finanțare dedicate exclusiv stocării, calibrată pe statutul juridic și pe nevoile tehnice ale operatorilor regionali. ARA și-a exprimat disponibilitatea de a contribui la fundamentarea apelului cu date privind necesarul de stocare, profilurile de consum și potențialul de producție din surse regenerabile la nivelul stațiilor de tratare și de epurare.

Cristina BĂDICĂ

Consilier Președinte

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A APEI

Splaiul Independenței nr. 202H, București